

Kmetijski inštitut Slovenije

Agricultural Institute of Slovenia

Hacquetova ulica 17, SI-1000 Ljubljana

Slovenija/Slovenia

T +386 (0)1 280 52 62 | **F** +386 (0)1 280 52 55 | **E** info@kis.si | www.kis.si

**Metodologija izdelave modelnih izračunov za določitev
višine plačil za ukrep Ekološko kmetovanje
iz Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2014 – 2020**

- povzetek

Pripravili: Barbara ZAGORC, Ben MOLJK, Miroslav REDNAK, Tomaž CUNDER, Marjeta PINTAR

Ljubljana, oktober 2014

1 METODOLOGIJA

1.1 Izhodišča

Plačila za ukrep Ekološko kmetovanje (EK) iz PRP 2014-2020 se lahko nanašajo samo na tiste obveznosti, ki presegajo obvezne standarde navzkrižne skladnosti, določene v skladu s poglavjem I naslova VI Uredbe 1306/2013/EU, ustrezna merila in minimalne dejavnosti, določene z drugo in tretjo alinejo točke c) prvega odstavka 4. člena Uredbe 1307/2013/EU ter druge ustrezne obvezne zahteve iz nacionalnih predpisov.

Plačila EK se dodelijo letno za kritje dodatnih stroškov in izpada dohodka, ki so posledica izvajanja ukrepa EK in lahko po potrebi krijejo tudi transakcijske stroške¹ (do največ 20% premije, plačane za obveznost). Podpora se dodeli na ha kmetijskih zemljišč v uporabi oziroma na družino v primeru čebelarjenja.

Predlog plačil za ukrep EK je pripravljen na podlagi modelnega izračuna za njive-poljščine, vrtnine na prostem, vrtnine v zavarovanih prostorih, oljčnike z gostoto najmanj 150 dreves/ha, nasade sadovnjakov z gostoto najmanj 100 dreves/ha pri orehu in kostanju ter najmanj 200 dreves/ha pri nasadih z ostalimi sadnimi vrstami in nasadih z mešanimi sadnimi vrstami, travniške visokodebelne sadovnjake z gostoto 50-200 dreves/ha, vinograde, hmeljišča, drevesnice, trajno travinje, pridelavo semenskega materiala kmetijskih rastlin (poljščine, krmne rastline, vrtnine) in čebelarjenje.

Modelni izračuni so pripravljeni za izvajanje ekološkega kmetovanja in za preusmerjanje v ekološko kmetovanje.

Pri določitvi plačil za ukrep EK smo z namenom preprečitve dvojnih plačil s I. stebrom proučili obveznosti pri ukrepu EK in kmetijske prakse znotraj zelene komponente. Da bi preprečili dvojna plačila pri izvajanju enakovrednih kmetijskih praks v ukrepu EK in pri zeleni komponenti smo pri opredelitvi običajnih konvencionalnih kmetijskih praks upoštevali kmetijske prakse, ki jih vključuje tudi zelena komponenta. Plačila za ukrep EK zato vključujejo samo dodatne stroške in izgubo dohodka za aktivnosti, ki presegajo kmetijske prakse zelene komponente. Upravičenci plačil za ekološko kmetovanje, ki hkrati izvajajo tudi zahteve KOPOP, katerih aktivnosti so enake praksam zelene komponente v okviru površin z ekološkim pomenom, ki se izvajajo v skladu z drugim odstavkom 45. člena Uredbe 1307/2013/EU, pa bodo dobili plačila le za površine, ki presegajo skupne hektare površin z ekološkim pomenom.

Za preprečitev preplačila med ukrepom EK in zahtevami ukrepa KOPOP smo upoštevali določila 11. člena Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 808/2014. Proučili smo medsebojne kombinacije in pri določanju ravni podpor za ukrep KOPOP upoštevali dodatne stroške in izpad prihodka, ki izhajajo iz zadevnih kombinacij.

1.2 Simulacijski sistem modelnih kalkulacij Kmetijskega inštituta Slovenije (KIS)

Modelni izračun za določitev višine plačil za ukrep EK je postavljen v okvir simulacijskega sistema modelnih kalkulacij KIS (<http://www.kis.si/pls/kis/!kis.web?m=177&j=SI#nav>), ki na podlagi opredeljenih (izbranih) vhodnih tehnoloških parametrov, omogoča oceniti porabo

¹ Transakcijski stroški pomenijo dodatne stroške, ki so povezani z izpolnjevanjem obveznosti, vendar jih ni mogoče neposredno pripisati izvajanju teh obveznosti ali vključiti v neposredno povrnjene stroške ali neposredno povrnjen izpad dohodka, in ki se lahko izračunajo na podlagi standardnih stroškov.

inputov in s tem stroške proizvodnje pri posameznem kmetijskem pridelku. Sistem modelnih kalkulacij omogoča simulacijo različnih načinov kmetijske proizvodnje tako po naboru kmetijskih proizvodov kot tudi pri različnih tehnologijah proizvodnje.

Za kmetijsko pridelavo predvideno v okviru ukrepa EK smo v prvem koraku opredelili običajno kmetijsko prakso in s pomočjo modelnih kalkulacij ocenili stroške (spremenljivi stroški in stroški dela) in prihodek pri izbrani konvencionalni kmetijski pridelavi. V drugem koraku smo opredelili kmetijsko pridelavo pri izvajanja ekološkega kmetijstva in kmetijsko pridelavo pri preusmerjanju v ekološko kmetovanje ter prav tako ocenili stroške (spremenljivi stroški in stroški dela) in prihodek pri izvajanju ekološkega kmetovanja in preusmerjanju v ekološko kmetovanje.

V modelnih izračunih za določitev plačila za ukrep EK so uporabljene povprečne cene iz leta 2013 in prvih šestih mesecev leta 2014. Viri cen inputov so ceniki iz katalogov in spletnih strani, podatki Statističnega urada RS (SURS) ipd. Dodatno delo je vrednoteno po povprečni plači v RS po podatkih SURS za leto 2013, vključno s prispevki za socialno varnost in pravicami iz dela. Prihodek pridelovalcev je za tržne pridelke ovrednoten na podlagi dostopnih podatkov o odkupnih cenah SURS. Za krmne rastline je prihodek ovrednoten na podlagi njihove krmne vrednosti (cena hranil izračunana na podlagi čistih hranil na podlagi odkupne cene koruze za zrnje), za kmetijske pridelke, kjer odkupne cene po podatkih SURS niso dostopne, pa po ocenah strokovnjakov oz. podatkov neposredno od odkupovalcev. Pri izračunu plačil so upoštevani samo tržni prihodki, brez plačil za ukrepe kmetijske politike. Na stroškovni in prihodkovni strani so upoštevane cene brez DDV.

1.3 Modelni izračun višine plačil za ukrep EK

Podlaga za izračun plačil je razlika, ki nastane v finančnem rezultatu med običajno kmetijsko prakso ter izvajanjem praks ekološkega kmetovanja oziroma preusmeritve v prakse ekološkega kmetovanja.

Za ukrep EK smo opredelili modelni izračun za izvajanje ekološkega kmetovanja in modelni izračun za preusmerjanja v ekološko kmetovanje.

Običajna kmetijska praksa (OKP)

PRIHODEK (P_{OKP}) = Pridelek (Y_{OKP}) * Cena (C_{OKP})

SPREMENLJIVI STROŠKI (VS_{OKP})

STROŠKI DELA (SD_{OKP})

Ekološko kmetovanje (EK)

PRIHODEK (P_{EK}) = Pridelek (Y_{EK}) * Cena (C_{EK})

SPREMENLJIVI STROŠKI (VS_{EK})

STROŠKI DELA (SD_{EK})

TRANSAKCIJSKI STROŠKI (TS_{EK}): največ 20% plačila

Plačilo za ekološko kmetovanje (EK): $EK = (P_{OKP} - VS_{OKP} - SD_{OKP}) - (P_{EK} - VS_{EK} - SD_{EK}) + TS_{EK}$

Za zahteve ukrepa KOPOP, ki se lahko izvajajo z ukrepom Ekološko kmetovanje (EK) in se njihove obveznosti dopolnjujejo, smo proučili kombinacije med njimi in ukrepom EK. Na podlagi modelnih izračunov smo za izvajanje posameznih zahtev KOPOP v kombinaciji z ukrepom EK opredelili višino plačil za zahteve KOPOP. Pri tem smo upoštevali določila 11. člena Izvedbene uredbe Komisije (EU) št. 808/2014.

2 VIR

Metodologija izdelave modelnih izračunov za določitev višine plačil za ukrep Ekološko kmetovanje iz Programa razvoja podeželja RS za obdobje 2014 – 2020, ki jo je na podlagi Javnega naročila št. 430-4/2014 z dne 14.03.2014 in pogodbe št.: 2330-14-000143 z Ministrstvom za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano izdelal Kmetijski inštitut Slovenije.